

Предметна програма од втор циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Финансирање на МСП		
2.	Код	ФМ107/2023		
3.	Студиска програма	Финансиски менаџмент		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус – двегодишни студии		
6.	Академска година/семестар	2023/2024 II/III	7.	Број на ЕКТС 10
8.	Наставник	Проф. д-р Биљана Ангелова Проф. д-р Климентина Попоска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус студии (180 кредити)		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на предметната програма е да се оспособат студентите да направат избор и комбинација на поделните традиционални и алтернативни извори на финансирање на МСП, да направат проценка за учеството на долг или капитал во финансирањето на МСП, идентификување на трошоците, подготовка на бизнис план и пресметување на преломната точка при инвестирањето во МСП.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <p>Знаењата од предметната програма им овозможува на студентите:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Студентите да стекнат знаења за идентификување на различните извори на финансирање на МСП во различни фази од животниот циклус на МСП. - Студентите се запознаваат со традиционалните извори на финансирање на МСП, како 3Ф и банкарски кредити. - Идентификување на алтернативните извори на финансирање на МСП, како бизнис ангели, лизинг, франшиза, факторинг, берза и емисија на акции, итн. - Идентификација и проценка на алтернативите за финансирање на претприемничките потфати, пред се мерење на финансиските импликации од поделните извори или нивна комбинација (долг или капитал) врз исплатливоста на инвестициите и одржливоста на бизнисот. - Идентификување на различните трошоци во МСП. - Подготовка на бизнис план и пресметување на преломна точка за исплатливоста на инвестициите. 			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поим улога и преглед на финансирање на МСП 2. Традиционални извори на финансирање на МСП (3Ф и банкарски кредити) 3. Алтернативни извори на финансирање на МСП (формално ризичен капитал, лизинг, бизнис ангели, берза и емисија на акции, фортфетинг и франшизинг) 4. Извори на финансирање на МСП во соодветни фази на раст и животен циклус на МСП 5. Финансирање на МСП (долг или сопствен капитал) 6. Бизнис план кај МСП –компоненти и структура 7. Графикон на рентабилност и утврдување на преломна точка 			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.</p>			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	15 недели 10 ЕКТС x 30 часови = 300 часови Неделен фонд на часови (2+2)		
14.	Распределба на расположливо време	12 недели + 3 недели консултации 30+30+240=300 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 Часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	60 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	80 часови		
		16.3.	Домашно учење	100 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<i>Редовност на настава и вежби, проектна задача</i>				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	<i>Македонски јазик</i>				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	<i>Механизми на интерна евалуација</i>				
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ангелова Биљана, Климентина Попоска	Финансирање на МСП	Економски институт-Скопје. 2015.	2015
		2.	Дејвид Дикинс и Марк Фрил	Претприемништво и мали фирми	4-то издание. Издавачки центар Три. Скопје (превод од Владата на РМ).	2010.
		3.	Обработка на практични примери за финансирање на МСП	The Economist Financial Times	https://www.economist.com/ https://www.ft.com/	2022
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Poposka Klimentina, Mihajloska Elena	SME Star-ups prior and after the Financial Crisis. Evidence from EU Countries	LAP. Germany	2015
		2.	Ангелова Билјана	Budgeting-Систем на финансиско сметководствено планирање на грошоците и финансискиот резултат во претпријатијата.	Економски институт-Скопје.	2001

		3.	Thomas W. Zimmerer, Norman M. Scarborough	Essential of Entrepreneurship and Small Business Management.	Pearson. Prentice Hall.	2008
--	--	----	--	---	-------------------------	------